

tánní pohledávka byla již dříve vymazána a její pořadí již neexistuje, jest následující oprávněné chrániti aspoň způsobem podle přítomného stavu knihovního možným, totiž knihovním zajištěním v běžném pořadí. Bylo proto dovolacímu rekursu vyhověti, jak se stalo. Z vylíčeného stavu věci jest patrné, že jest nezávažným, že L-ská záložna nežádala výslovně při rozvrhovém roku, v jakém pořadí má býti náhradní nárok vložen; stačilo, že žádala, by bylo jednáno podle § 222 ex. ř.

Čís. 8338.

Nejde o nárok veřejnoprávní, odkázaný na zemský civilní soud v Praze (zákon ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n.), domáhá-li se na státu náhrady peníze, zaplaceného za závazky národního výboru ten, kdo byl pověřen finanční správou a likvidací zemského národního výboru.

(Rozh. ze dne 26. září 1928, R II 304/28.)

Žalobce převzal po státním převratu roku 1918 řízení národního výboru za souhlasu ústředních orgánů Československé republiky a učinil jako takový různá vydání, jež byla shledána při revizi účelnými. Ježto československý erár odmítl žalobci náhradu těchto vydání, domáhal se jich zaplacení na eráru žalobou, zadanou na zemském soudě v Brně. Žalovaný erár vznesl námitku místní nepřislusnosti, ježto prý jde o nárok veřejnoprávní, jež jest vymáhati na zemském soudě v Praze podle zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n. Soud první stolice vyhověl námitce místní nepřislusnosti a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislusnosti. **Důvody:** Pro posouzení otázky příslusnosti jest směrodatným obsah žaloby, po případě další skutkový žalobcův přednes, pokud nebyl nepřipustný. Podle toho, co v tomto sporu uvedl žalobce, k odůvodnění svého nároku proti žalovanému eráru nelze souhlasiti s napadeným usnesením, že žalobce založil svůj nárok na veřejnoprávním důvodu. Domáhat se zažalovaného peníze proto, že prý jej, ať již k příkazu, ať bez příkazu, za národní výbor vynaložil (§§ 1015, 1035 a násl. obč. zák.) a že zaplatil něco, co by podle zákona měl hraditi sám stát (§ 1042 obč. zák.), jež ostatně považuje za dlužníka také z důvodu § 1409 obč. zák. Uplatňuje tedy soukromoprávní nároky, k jichž projednávání je dovolaný soud příslušným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Z toho, že zemský národní výbor obstarával veřejnou správu, nelze dovoditi, že nárok vymáhaný žalobou a opřený o soukromoprávní předpisy §§ 1015, 1035 a 1042 obč. zák. jest veřejnoprávním. Po skutkové stránce založen byl nárok jen na tvrzení, že žalobce zaplatil ze svého

drobné závazky národního výboru, jichž výplata byla naléhavá, a sice naskytla se k tomu příležitost tím, že byl pověřen finanční správou a likvidací zemského národního výboru. Toto vyličení věci nestačí, by zažalovaný nárok mohl býti pokládán za veřejnoprávní (srovnej k tomu rozhodnutí čís. 6036 sb. n. s.).

Čís. 8339.

Rejstříkovému soudu nepřísluší zkoumati, zda trvají mimořádné poměry válkou způsobené ve smyslu § 2 nařízení ze dne 27. července 1920, čís. 465 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 29. září 1928, R I 575/28.)

Rejstříkový soud zamítl žádost o zápis společnosti s r. o. do rejstříku, neboť ministerstvo vnitra republiky Československé výnosem ze dne 7. května 1928 vzneslo odpor proti žádanému zápisu, ježto zakládání společností toho druhu není žádoucí v zájmu národohospodářském. Rozkladu do tohoto usnesení rejstříkový soud nevyhověl. Důvody: Po stránce formální jest rozklad vadný potud, že podán jest jménem společnosti, ač této dosud není (§ 2 zák. o společnostech s r. o.) a není tudíž k podání rozkladu oprávněna, nýbrž jen zakladatelé zamýšlené společnosti pokud se týče ustanovení jednatelů. Nehledíc však k tomu není rozklad odůvodněn. Mínění rozkladu, že rejstříkovému soudu přísluší zkoumati otázku, zda trvají mimořádné poměry válkou způsobené a v § 2 vl. nař. ze dne 27. července 1920, čís. 465 sb. z. a n. zmíněné, soud rejstříkový nesdílí. V § 2 cit. nař. obsažen kategorický předpis o tom, že soud rejstříkový smí povolit zápis tam naznačený, jen, nepodá-li ministerstvo vnitra ve lhůtě tam stanovené odpor. Věta »žádá-li se po dobu mimořádných poměrů« obsahuje pouhou motivaci dalšího ustanovení, nikoli však podmínku platnosti ustanovení, jejíž splnění příslušelo by soudu zkoumati. Kdyby bylo nařízení zamýšlelo svěření soudu zkoumání otázky, zda mimořádné poměry skutečně tu jsou, bylo by to výslovně ustanovilo. To plyne i z § 3 rámcového zákona čís. 337/1920 sb. z. a n., v němž stanovena podmínka platnosti nařízení podle zákona toho vydaných a uloženo vládě, by uveřejnila ve sbírce zákonů a nařízení vyhlášku o tom, že nařízení podle zákona toho vydané pozbylo platnosti. Rovněž z § 1 cit. zákona jde jasně na jevo, že zákon posouzení otázky, zda jsou tu mimořádné poměry, vyhradil vládě a jen jí, a nemohla tedy podle mínění soudu vláda řešení otázky té nařízením přenést na soud a také citovaným nařízením nepřenesla. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil, poukávav k důvodům obou usnesení prvního soudu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu neshledav podmíněk § 16 nesp. říz.